

Bécs-Budapest három és fél óra - a Dunán

Sikló-csónakjáratokat akarnak bevezetni a Dunán - Perco olasz tengerészkapitány kalandos viziútja Franciaországon, Németországon és Ausztrián keresztül - Nagyszabású tervek a dunai forgalom modernizálására - Egyelőre harmincöt gyorsjáratu sikló-csónak vízrebocsátásáról van szó

Az Erzsébethid és a Lánchid között, a Duna budai partján három nap óta elegáns, karcsu, hófehér motorcsónak horgonyoz. Olasz hadilobogót lenget rajta szél. *«Mia»* a neve a remekül megkonstruált kis motoros alkalmatosságnak, mely Brioniból indult el és több, mint ötezer kilométer vizut után kötött ki Budapesten.

Alfredo Perco kapitány a kis hajó tulajdonosa. Fialtal ember. A háboruban az osztrák-magyar haditengerészet kötelékében szolgált, azután átvette az olasz flotta és most mint tartalékos tiszt érdekes vízi utra határozta el magát. Gazdag ember, Brioniban gyönyörű villa-palotája van, nem volt probléma tehát számára egy hosszú ideig tartó motoros sétahajózás.

Perco kapitány lelkes híve Mussolininak és tele van vállalkozási kedvvel és ambícióval. Nem elégték ki egyáltalában a mai folyamhajózási viszonyok, azt mondja, *«el vagyunk maradva a kortól legalább ötven esztendővel»*.

Vékony deszkapallón keresztül jutunk be hozzá budapesti szállására: motorcsónakjának finom hangulatu interieurje ugyanis teljesen feleslegessé tesz számára minden néven nevezendő hotelt. Perco kapitány motorcsónakja szalonjában fogadta az *«Ujság»* munkatársát.

Perco kapitány tavaly határozta el magát kalandos útjára, amellyel azonban komoly céljai voltak és vannak.

Először az egész olasz csalmát hajókázta körül hat hét alatt, Brioniból Nápolyba ment és innen kezdte meg tulajdonképpen nagyszabású tanulmányútját. Junius 13-án indult el motorcsónakján Perco kapitány minden térkép nélkül. Személyzete sem volt még, ő maga állt a kis hajó kormányánál.

Első állomása Genua volt, itt megállapodott néhány napra és tanulmányozta az Ansaldo motortelepet. Innen Franciaország felé folytatta útját, a tengeren, Montecarlo, Nizza, Toulon voltak a következő állomásai.

Először beszél s minden mondatából kitűnik ennek a nem mindennapi motoros kirándulásnak realitás volt.

Rossz időben és jó időben, szerencsés és szerencsétlen körülmények bolondos játéka közben értem egyik állomásról a másikra.

Perco tengerészkapitány

Voltak pillanataim, amikor a tengerész nyugodt idegrendszerének minden ellen felbörtent tőkéletes biztonságára volt szükségem, mert csak így menekülhettem meg a pusztulástól. Több, mint száz zsilipen mentem keresztül, ami bizony nem egyszer kényes és kényelmetlen helyzetek elé állított.

A franciaországi La Ciotat folyócskán egy víztölcsérbe kerültem és abból valóban csak az utolsó pillanatban siklottam ki Toulonból Marseillen keresztül Saint Louis-ba jutottam, még mindig a tengeren, csodaszép időben. Innen kezdődött tulajdonképpen a folyóutam. Kormányost kerestem mindenekelőtt, de nem állottak tőlem háromezer frankot elkérni fizetés fejében. Nem fizettem, hanem kormányos nélkül utaztam tovább. A kezdet volt a legnehezebb. Voltak részletei az utnak, ahol

nyolcvan méter távolságot másfél óra alatt tettem meg,

huszonöt kilométert pedig reggel 5 órától este 9 óráig. Elképzelhető, hogy milyen árral kellett megbirkózni motorcsónakomnak.

Lyonba érve, megtekintettem a kereskedelmi építészeti siklócsónakokat, azután a Saonen gyönyörködtem a felséges természetben. Itt találkoztam a legtöbb halással. Nem vicc, hogy itten több a halász, mint a hal.

Főleszám a szemem Perco kapitánynak, amikor a terveiről beszélt, melyek már a legközelebbi jövőben megvalósulásra várnak. A viszonyok sürgetően követelik a folyamhajózási modernizálást.

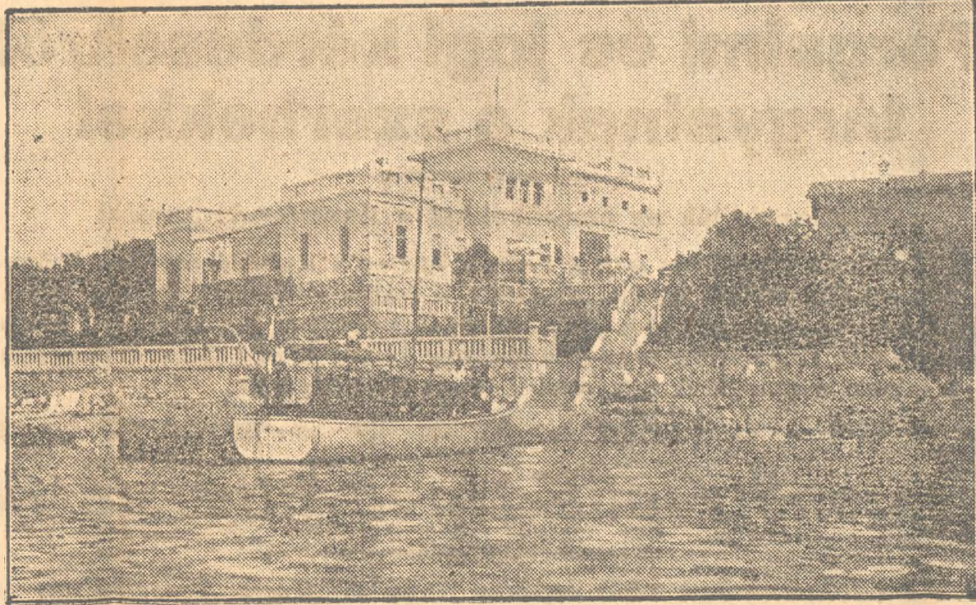
Az a tervem - meséli a kapitány - hogy a Dunán bevezessem a siklócsónak-közlekedést. Ez nagyszabású és jelentőségtel-

jes újítást jelent az eddigi nehézkes forgalommal szemben.

Huszmillió líra alaptőkével alakul meg nemsokára az a vállalkozás, mely ennek a célnak szolgálatában áll. Ebből az összegből tízenegymillió líra olasz tőke lesz. A többi kilencmillió líra-érdekeltség megoszlik a dunaparti államok között.

Mindegyikre jut körülbelül másfélmillió líra. Tárgyalásaim során eddig mindenütt a legnagyobb megértésre találtam.

A siklócsónakot Amerikában már jól ismerik. Igen sok járat van a kanadai St.

A «Mia» elindul Brioniból

Lorenzo-folyón, az Amazonon, a Mississippin és Franciaországban a Rhone-on. Sokkal olcsóbb és gyorsabb közlekedési eszköz a siklócsónak, mint a vasut, amelynek fentartása maga óriási pénzbe kerül. Hogy hozzávetőleges képet adjak arról, milyen egy ilyen siklócsónak, elmondhatom, hogy tízenegyméter hosszú és három méter széles alkalmatosságok vízrebocsátását tervezem. Mindegyik egészen modern légmotorral lesz felszerelve. Míg a Dunán közlekedő hajók 1.70 méter mélyjáratuak, addig

ezek a modern siklócsónakok mindössze 15-20 centiméterre süllyednek a vízbe és így minden néven nevezendő akadályon, zátonyon keresztül jutnak könnyedén.

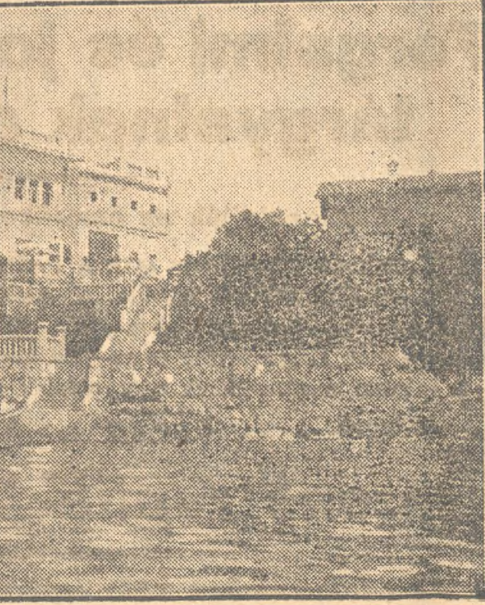
A siklócsónakok sulya hat tonna és menet közben csupán harmadrészüket éri a víz felületét.

Egyelőre személyszállításra óhajtunk csupán berendezkedni. Tökéletes kényelemmel berendezett csónakokat szándékozom beállítani a forgalomba, mindegyiknek elektromos fűtése, világítása lesz, elegáns szalon, mosdó, büffé lesz a kis hajócskában, külön férőhely a poggyászok részére. Kétféle siklócsónakjárat lesz, egy gyorsabb és egy lassabb. A gyorsjáratok siklócsónakjai 30 személy befogadására lesznek alkalmasak, a lassujáratuak pedig 15 személyt vihetnek. Lesznek még egész kicsiny motorcsónakok is, négy-hatszemélyes befogadóképességgel, ezek azt a célt szolgálják, hogy ha az uton netalán valamilyen baj érné a siklócsónakot, ezek elébe sietnek és az utasok gyors továbbállításáról gondoskodnak.

A parti államok fővárosainak centru-

mában tervezzük a hajóállomásokat, amelyek egymással telefonösszeköttetésben lennének. A siklócsónakok minden állam területén az illető állam lobogójával közlekednének. Legfontosabb azonban a közlekedési idő problémája. Itt olyan óriási idő- és pénzmegtakarítás vár az utasokra, amivel azt hiszem nehéz lesz még a vasutnak is megküzdenie.

Egyelőre harmincöt siklócsónakkal óhajtjuk megindítani a forgalmat. A gyors-hajók Bécsből Szulináig huszonnégy óra alatt teszik meg az utat. Bécsből Budapestre három és fél óra alatt el lehet

A «Mia» elindul Brioniból

jutni, tehát két órával hamarabb, mint gyorsvonaton.

A gyors-hajók óránkénti átlagos sebessége 80 km. lesz, de a leggyorsabb csónakok, amik egyesek bérelhetnek, rendkívül sűrűs utazások esetén 120 km.-es sebességgel is megbirkóznak. A lassu járatok a bécs-budapesti utat öt és fél óra alatt teszik meg, ezeknél az átlagos sebesség 50 km. A siklócsónak hat óra alatt abszolválja a budapest-belgrádi távolságot. Az árak nevésségesen olcsók. Az utiköltségek csak valamivel több, mint a gyorsvonat harmadosztályu jegy ára. A lassu járatnál 23 schillinget, a gyorsjáratnál 34 schillinget kell fizetni Bécsből-Budapestig. És ehhez arányosan a többi relációban.

A sikló csónakokat két motor hajtja, mindegyik háromszáz lóerős. Természetesen teherszállításra is gondolok és remélem nem lesz akadály annak sem, hogy két-három vagon úrtartalmu gyorstehercsónakokat járasunk a Dunán, a gyorsáruforgalom lebonyolítására. Ez is sokkal olcsóbb lesz, mint a vasut.

Meg vagyok róla győződve, hogy éppen úgy, mint Olaszországban, Ausztriában, Romániában és Bulgáriában, úgy Magyarországon is nagy rokonszenvvel fogadják a dunai hajózási modernizálására irányuló tervemet, amely elsősorban és végső eredményben a közönség jobb, kényelmesebb és olcsóbb kiszolgálását célozza.

Perco kapitány egy hétig marad még Budapesten, hogy a hivatalos tényezőkkel lebonyolítsa tárgyalásait. Azután motorcsónakján Bécsbe megy. Reméli, hogy még az ősszel megindulhat az első siklócsónakjáratok a Dunán, amelyen ötven év alatt mindössze egy órával javították meg a közlekedés gyorsaságát Bécsből-Budapestig.

Perényi Zsigmond báró új frontot kíván felekezeti és osztálykülönbség nélkül

„Kicsi az ország, minden ember összefogására szükségünk van” - mondotta a Magyar Nemzeti Szövetség elnöke

Perényi Zsigmond báró a Magyar Nemzeti Szövetség elnöke. Neve gyakran szerepel azoknak a társadalmi mozgalmaknak előterében, melyeknek vezetői az utóbbi időkben nem mindig ragaszkodtak a Tisza István-féle konzervatív szabadelvűség megfontoltabb paragrafusaihoz, hanem, a változott viszonyokra hivatkozva, egyre gyakrabban értékelték át régi politikai elveiket bizonyos jobboldali törekvéseknek nem mindig szerencsés kimene- teli kettős, vagy többes könyvtelére. A politikai jellegű társadalmi vállalkozások - ha azok merészek és a magyar levegőhöz viszonyítva idegenek voltak - előbb-utóbb eredménytelenül elcsendesedtek. És a látszat nem tudott megkülönböztetést tenni azok között, akik a sikertelenség miatt és azok között, akik

regi elveiknek fentartása miatt maradtak hallgatagon. Perényi Zsigmond báróról mindadig, amíg a kormánypart mandátumával a parlament szereplési területére nem jutott, nem lehetett megállapítani, hogy a hallgatóknak melyik táborához tartozik. A látszat nem egyszer sorolta őt is a szélsőbb felfogások hirdetői közé, a közben eltelt idő azonban korrigálta ezt a látszatot s ime nyilvánvaló lett, hogy Perényi Zsigmond báró, a Magyar Nemzeti Szövetség elnöke nem lett hűtelen azokhoz a politikai elvekhez, melyek annak idején Tisza István gróf programjának követésére készítették s melyek ma az uralkodó politikai megafonok hangjának mesterséges ereje miatt csendesedtek csak el. Igen szívesen fogadott. S mielőtt hozzá-

kezdett volna ahhoz, hogy az újságíró aktuális kérdésére válaszoljon, néhány csendes szó esett beszélgetés közben a régi és az új politikai szokások, hangulatok és eredmények viszonyáról. Szó esett természetesen elsősorban arról a szabadelvűbb irányu politikai hullámról, melytől Magyarország mérsékelt politikusai különösen a mai bel- és külpolitikai viszonyok között az ügyek megkönnyítését és egyetemes magyar sorsunk megjavítását várják.

És a beszélgetésből szavak mögött egyre érezhetőbbé vált, hogy a Tisza István politikájának elismerésével adózó újságvállalat intervjú kérő munkatársa és a Tisza hagyományait követő Perényi Zsigmond báró között a napi események aktualitása ismét megteremtődött tiznél több esztendő kaotikus elmulása után. És ha talán ezeknek a mostani szavaknak élen nem is csillog még egészen a régi hitvallás acélossága, ez az egyre csökkenő hiány, ez az egyre fogyó homályosság is inkább a nemrég még forró külső levegő párája csak.

A kormánypart egyik alelnöke a napokban elismerte a nyilvánosság számára szánt nyilatkozatában, hogy a belpolitika hangulatában s annak országos érvényesítésében bizonyos mértékben enyhíteni kell azokat a feszültségeket, melyek itt ebben az országban magyart a magyartól elválasztani igyekeznek. Ugynevezett liberális nyilatkozat volt ez és jelentősége igazolta az *«Ujság»* azt a legutóbbi cikkét, mely néhány nappal hamarabb bejelentette ennek a jobb belátásnak elmaradhatatlanságát. Az *«Ujság»* ugyan a belső politikai viszonyok számtábláján kalkulálta ki ezt a matematikai eredményt, de ha a kormánypart alelnöke egyéb, időközben történt események matematikájára hivatkozik, ez nem csökkentheti a belső számtan pontosságát.

Perényi Zsigmond báró Rubinek István legújabb nyilatkozatáról, néhány a kormánypart belső ügyét érdeklő kijelentés után, a következőket mondta:

Ami Rubinek István nyilatkozatát illeti, nem tudok arról, hogy az egységes pártban programváltozás készülne. Mi annak a programnak az alapján állunk, melyet a kormányelnök ur a választások alatt és után több ízben részletesen kifejtett. Ami már most azt illeti, hogy talán a külföldön járt képviselők és mások ott szerzett tapasztalataik alapján a külföld rokonszenvének megnyerésére szükségesnek tartanának egy irányváltást, erről sincs tudomásom. De

az a meggyőződés, hogy ebben a megcsonkított országban kerülni kell minden testvérharcot, ki kell kapcsolni mindazt, ami nagy ellentéteket támaszt.

Igy például ki kell kapcsolni a királykérdést, a felekezeti és osztályharcolt stb.

Ha azt akarjuk, hogy a békereszélyre vonatkozó mozgalom eredményes is legyen, egységes frontot kell teremteni és ebben a küzdelemben, mely létünkért és jobb jövőnkért folyik, részt kell vennie mindenkinnek osztály, felekezet és politikai különbség nélkül.

A szocialistáknak is. Mindenkinnek, aki magyar földön él és magyar kenyeret eszik. Aminthogy nem lehet itt különbséget tenni munkás és polgári társadalom között sem. Nem engedhetjük meg azt a luxust, hogy itt ember és ember között ellentéteket csináljunk, vagy szítsunk, kicsi ez az ország, minden ember összefogására szükségünk van.

Ami a demokráciát illeti, ma fokozottabban érzem magamat demokratának, mint a múltban. De nem ennek a szónak sokszor kicsavart konjunkturalis, vagy dekonjunkturalis értelmezésével. Hanem úgy, hogy minden becsületes magyar embert egyformán testvéremnek tartok és vallom, hogy minden magyar embert egyforma szabadságjogok illetnek meg ebben az országban.

Perényi Zsigmond báró szobájában ott függ a falon ősi kastélyának fotográfiája. Alakja körül ott érezni az ősi, csonkítatlan ország levegőjét. Szobájában ennek a régi atmoszférának hígánya mutatja a gazdag tradíciójú politikai iskola egensúlyozott atmoszféráját. Ki is gondolhatná, hogy a régi föld fűszálai hamarabb mozdulnának meg engedelmese errehajással a bizonytalan járásu új szelekre, mint a régi levegő megbizhatónak érzett, egységesnek bizonyult megindulására. Borbély Andor.

Ha ma előfizet az **UJSÁG**-ra holnap már megkapja a lapot

Telefonon is megrendelhető!

Telefonszámok: **Teréz 207-54, 207-55, 207-56, 207-57**

Az előfizetési nyugtát a kiadó csak október 1-én tudja kiadni